

ÅRSRAPPORT

'04

BARNEOMBUDET

**Barneombudet
Hammersborg Torg 1
Postboks 8889 Youngstorget
0028 Oslo**

TLF: 22 99 39 50

FAX: 22 99 39 70

post@barneombudet.no

www.barneombudet.no

www.faktisk.no

Innledning

I 2004 ble Norges 4. barneombud i rekken utnevnt. Trond Waage, som hadde sittet i 8 år, gikk av og Reidar Hjermann ble utnevnt til nytt Barneombud. Han tiltrådte sin stilling medio april. Det daglige arbeidet ved kontoret ble naturligvis videreført, men det skjer endringer ved at noen fokusområder trappes ned mens søkelyset settes på enkelte nye tema. Det ligger i Barneombudets struktur at prioriteringer og satsingsområder er knyttet til det sittende Ombud, og skifte av Barneombud medfører derfor også omstillinger for hele kontoret. Hovedfokusområder er imidlertid videreført, nye er kommet til og arbeidet med å legge nye rammer og mål for virksomheten i 2005 har stått sentralt siste halvår av 2004.

Personalressurser

Ved utgangen av 2004 hadde Barneombudet 12,5 faste stillinger, inkludert Ombudet. Videre var det ansatt en informasjonsmedarbeider (8 md) til utvikling av dialoginstrumenter med barn og unge på Internett, en konsulent på 50% (10 md) for å jobbe med prosjekter mv, samt en sivilarbeider.

Kjønnsfordeling på kontoret ved utgangen av 2004 var henholdsvis 6 og 7 fordelt mellom kvinner og menn. Gjennomsnittsalder på kontoret var 43 år; henholdsvis 42 for kvinner og 44 for menn. Sykefraværet ble redusert fra 5,9 % i 2003 til 3,6 % i 2004.

Det har vært et mål å ha en stab med best mulig jevn fordeling mellom kvinner og menn.

I tillegg til Barneombudet, har personalet i 2004 bestått av:

Britt Fredriksen (sekretær)
Knut Haanes (nestleder)
Thomas Hepsø (rådgiver/IT)
Frøydis Heyerdahl (rådgiver)
Charlotte Jeppesen (rådgiver)
Lillian Juvkam (1. sekretær)
Jan Mossige (seniorrådgiver)
Dinh Van Nguyen (økonomi/administrasjon)
Kari Stenquist (rådgiver)
Arild A. Søgner (rådgiver)
Anette S. Thorstensen (rådgiver)
Frode Ullebust (informasjonsrådgiver)

Miljøledelse

Barneombudet har i forbindelse med Grønn stat innført miljøledelse som en del av vår drift. Følgende tiltak er videreført i 2004:

- Strømbesparelse - der hver og en passer på slukke lys og regulere varmen i størst mulig grad
- Skriver ikke ut "tom" side med hensyn til papirforbruk
- Dobbelttidig kopiering i størst mulig grad
- Benyttelse av dobbelttidig utskrift der det lar seg gjøre
- Bevisstgjøring på nødvendig begrensning ved kopiering
- Tenke miljø ved innkjøp av papir og kontorrekvisita

Miljøtiltak

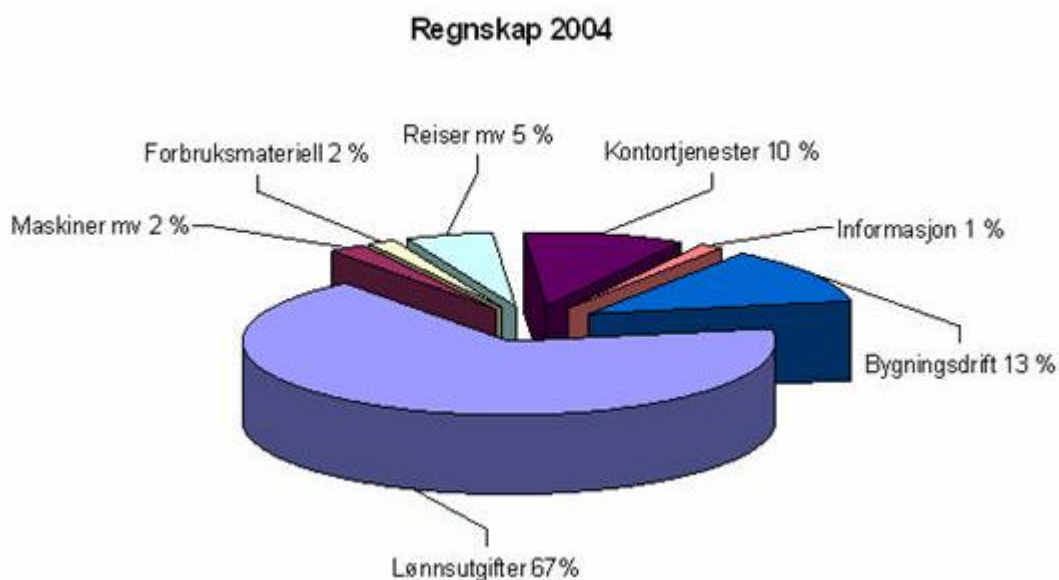
OBOS, som er eier av kontorlokalene til Barneombudet, begynte i februar med kildesortering med følgende grupperinger:

Papp, papir, plastfolie, flasker/kanner, treverk, lysstoffrør/sparepærer, glass-/metallembalasje, EE-avfall (elektrisk og elektronisk), annet miljøskadelig avfall, restavfall.

Regnskap

Barneombudet hadde en budsjetttramme for 2004 som ble oppjustert 0,5 % i forhold til 2003. Regnskap for 2004 er 2,4 % høyere enn i 2003. Lønnsutgifter er økt med 6 % sammenlignet med 2003. Dette skyldes arbeid knyttet til prosjekter samt satsing på utvikling av Barneombudets hjemmeside. I tillegg har de sentrale og lokale lønnsforhandlingene slått ut, samt at et midlertidig engasjement ble gjort om til en fast rådgiverstilling.

Regnskap 2004	
Lønn og pers.utgifter	5 801 000,00
Maskiner, inventar, utstyr	189 000,00
Forbruksmateriell	144 000,00
Reiser, representasjon	466 000,00
Kontortjenester	824 000,00
Informasjon	123 000,00
Bygningsdrift/lokalleie	1 081 000,00
Sum	8 628 000,00

Antall henvendelser 2003/2004

Antall skriftlige henvendelser til Barneombudet er økende selv om kontoret også i 2004 kunne se en fortsettelse av tendensen fra 2003 til at stadig mer informasjon ble hentet fra Internettssidene. Det var i 2004 en sterk økning av besøkende på nettsidene.

www.barneombudet.no hadde

ca. 22 000 besøkende per måned, noe som tilsier ca. 260 000 treff i 2004, mot rundt 150 000 besøkende i 2003.

Det ble journalført til sammen 2 262 skriftlige henvendelser inn til Barneombudet i 2004. Dette er en økning på ca. 27 % i forhold til året før.

	2003	2004
Dokumenter	1786	2262
Telefoner	5200	*
Uformell epost	4500	*
KMI telefon	3096	3619
KMI epost	800	1169
SUM	15382	7050

* Antall henvendelser pr. telefon og uformell e-post.

Barneombudet gikk i fjor over fra å være tilknyttet telefonsentralen i Statens Forvaltningstjeneste til en løsning på det åpne markedet. I den forbindelse ble samtaleloggen for 1. kvartal slettet av forvaltningstjenesten. Ved en feil har heller ikke den alternative loggføring over innkomne samtaler fungert i den nye løsningen. Det er derfor ikke tilgjengelig telefonstatistikk for året 2004. Det er tilgjengelig statistikk for en dag i 2004, nemlig 5. mai. Da var antall innkomne samtaler til Barneombudet 55. Dette gir selvsagt ikke grunnlag for noen form for framskrivning, men underbygger kontorets formening om at antall henvendelser er stigende fra året før.

Statistikk for uformell e-post har vi ikke tatt med for 2004, da disse henvendelsene i stor grad dreide seg om mail direkte til det forrige Barneombudet. Denne mailen ble slettet da han gikk av, og vi har ikke funnet det hensiktsmessig å gjenoppta optelling av denne type henvendelser, da de i stor grad bare blir tatt til orientering og slettet.

Totalt antall dokumenter i 2004 (inngående og utgående) var 3435, fordelt som følger:

Totalt inngående dokumenter registrert i postjournal	2262
Utgående brev	1173

Klar Melding Inn

Klar Melding Inn/Ut har lenge vært Barneombudets viktigste dialoginstrument med barn og unge. På den grønne linjen Klar Melding Inn (800 31 700) har barn og unge kunnet ringe inn meninger, synspunkter, spørsmål om rettigheter eller ønsker om råd. Et utvalg av meldingene blir besvart og lagt ut på NRK tekst-TV og på våre hjemmesider på nettet. Barn og unge kan også gå inn på Barneombudets Internettsteder og sende inn meldinger per e-post.

Antall meldinger til kontoret på nett og telefon i er fremdeles økende, men det er en klar tendens til at flere av telefonhenvendelsene er useriøse. Det er nå atskillig flere tjenester og telefoner der barn og unge kan henvende seg med sine spørsmål, og det virker som om disse blir benyttet. Barneombudet har derfor vurdert å legge ned Telefontjenesten i 2005, da utgiftene knyttet til denne telefonen ikke står i stil med den praktiske nytten vi kan si at telefonen nå har.

Stadig flere av de seriøse henvendelsene kommer via e-post, og kontoret ønsker å satse tyngre på dette området. Våre internettsider med "Ofte stilte Spørsmål og Svar" (FAQ) blir stadig oftere benyttet. Dette erstatter åpenbart også direkte spørsmål via Klar Melding.

Deltakelse konferanser/seminarer:

Barneombudet fikk i 2004 til sammen 355 forespørsler om å delta med innlegg på konferanser og seminarer. Vi var i stand til å svare positivt på 133 av disse henvendelsene.

Presse:

Pågang fra media var meget stor i 2004, ikke minst i forbindelse med skifte av Ombud. Det var i 2004 ca 400 abonnenter på Barneombudets nyhetsbrev. Dette omfattet journalister, redaksjoner og nyhetsbyråer.

Høringsuttalelser

Barneombudet har i 2004 avgitt 36 høringsuttalelser:

- Forslag til endringer i barnevernloven, sosialtjenesteloven og smittevernloven
- Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven
- Uttalelse til forslag om utprøving av Drug Court i Norge - Dommerledet narkotikaprogram
- "Nasjonal strategi for arbeid innenfor kreftomsorgen - kvalitet, kompetanse og kapasitet" Rapport fra arbeidsgruppe oppnevnt av Helsedepartementet
- Forslag om endring av forskrift av 21. des. 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret
- Forslag til forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn
- Forslag til nye bestemmelser om støy i forurensingsforskriften
- Forslag til endring i forskrift om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn – implementering av direktiv 2003/20/EF m.m.
- Forenklinger i fødselspengereguleringen
- Utkast til midlertidig forskrift for saksbehandling av asylsøkerbarn som har vært lenge i mottak og/eller i Norge
- Utkast til forskrift om politiarrest
- Ny bingo-forskrift
- Overholdelse av aldersgrensen 18 år ved salg av tobakksvarer
- Rapport fra arbeidsgruppe om "Tiltak for å beskytte barn mot overgrep. Forslag om endringer i barneloven m.v."
- Forslag til endringer i kapittel 1 Utenlandske statsborgeres rett til sosialhjelp i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester m.v.
- Individuell plan for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger
- Utkast til forskrift om hunder
- Rapport fra en arbeidsgruppe om sammenhengen mellom bruk av visse dopingmidler og vold
- NOU 2003:27 Lovtiltak mot datakriminalitet
- Utkast til forslag til endringer i lov om gjennomføring av straff m.v. av 18. mai 2001 nr. 21 (Straffegjennomføringsloven)
- Forslag til endringer i utlendingsloven (styringsforhold på utlendingsfeltet m.m.)
- Forslag til endringer i kringkastingsloven
- Forslag til endringer i markedsføringsloven § 2b - forbud mot uanmodet e-postreklame og lignende
- Forslag om midlertidig forskrift om typegodkjenning av gevinstautomater
- Forskrift om likeverdig behandling i forhold til offentlige tilskudd til barnehager
- Forslag til endringer i utlendingsloven § 42 og utlendingsforskriften § 147, samt forslag om innføring av ny § 145a i utlendingsforskriften (regler om rettshjelp i asylsaker)
- Forslag til endringer i barnehageloven
- Forslag til endringer i utlendingsloven
- NOU 2003:30 Ny offentlighetslov
- Forslag om endringer i opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5
- Forslag om endring av forskrift til lov om lotterier m.v. av 24.02. 1995 nr. 185
- Lov om forsøksordning med lokaler for intravenøs bruk av narkotika ("sprøyterom"), samt utkast til forskrift om gjennomføring av forsøksordninga
- Kvinnevoldsutvalgets utredning NOU 2003:31 "Retten til et liv uten vold - Vold mot kvinner i nære relasjoner"
- Forslag til endringer i forskrift 28. februar 1997 nr. 153 om kringkasting
- Forskrift til lov om frittstående skolar
- NOU 2003:21 Kriminalitetsbekjempelse og personvern

Resultatrapport 2004

Barneombudets virksomhet og agenda styres i stor grad av de daglige henvendelsene som kommer inn til kontoret. Disse henvendelsene representerer verdifull erfaring og kunnskap som bør komme praksis og politikk til nytte.

Henvendelser fra privatpersoner følges opp med rådgivning, veiledning eller henvisning til relevant instans. Barneombudet får også en formidlerrolle for å få etablert dialog og bevegelse i saker der partene er kommet inn i fastlåste posisjoner. I noen saker er innsynsretten tatt i bruk, kombinert med oppfølging i forhold til lokal/regional forvaltning.

Et overordnet mål i Ombudets behandling av henvendelser er:

- å gi rask og relevant hjelp
- å utvikle måten Barneombudet besvarer henvendelser fra privatpersoner på, ut fra en målsetning om å mobilisere egen styrke og kraft hos henvender
- å utvikle rutiner for å håndtere den informasjonen som ligger i henvendelsene på en hensiktsmessig måte
- å knytte kontakter med andre instanser som har tilgrensende og overlappende funksjoner i forhold til barn og unge

Barneombudets hovedmål for 2004:

Bidra til implementering av FNs barnekonvensjon, lokalt, nasjonalt og internasjonalt

- Oppfølging/overvåking i forbindelse med inkorporeringen av FNs barnekonvensjon
- Bidra til at lokal politikk for barn og unge bygger på Barnekonvensjonen
- Bidra til informasjons- og undervisningsopplegg i Barnekonvensjonen for bl.a. utdanningsinstitusjoner
- Styrke beredskap i forhold til medieovervåking ut fra Art 17 i Barnekonvensjonen

Bidra til å utvikle informasjon til - og kommunikasjon med - barn og unge slik at deres medvirkning i samfunnet blir reell

- Styrke barn- og unges medvirkning, bl.a. gjennom oppfølging av elevrådsarbeidet
- Videreutvikle InternettParlamentet til et redskap for aktiv medvirkning
- Styrke samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Styrke Barneombudets nettsider som medvirkningsportal for barn og unge.
- Videreutvikle forskningsformidling via Internett for barn og unge.

Bidra til å formidle Barnekunnskap til alle som arbeider med barn

- Bidra til å styrke lederkompetansen i barnehage, skole og andre organisasjoner som har barn og unge som brukere gjennom å formidle Barnekunnskap til ledere på alle nivåer
- Bidra til at Barnekunnskap blir praktisert i skolen gjennom å overvåke at intensjonene i opplæringslovens § 9a blir etterlevd
- Bidra til at Barnekunnskap blir praktisert ved å stimulere til å opprette lavterskeltilbud til barn og unge

Oversikt over Ombudets aktiviteter i 2004

FNs Barnekonvensjon

Det har gjennom året vært mye fokus på oppfølging og overvåkning i forbindelse med inkorporeringen av FNs Barnekonvensjon. Man står foran en situasjon der Barnekonvensjonen mer aktivt enn tidligere benyttes som rettskilde og refereres til som gjeldende norsk lov. Barneombudet har i en rekke foredrag og intervjuer pekt på betydningen av at Barnekonvensjonens fortolkning og konkretisering ikke bare overlates til jurister og domsstolene, men at bredere fagmiljøer bidrar til å utvikle en felles forståelsesramme rundt konvensjonen.

Barneombudet har samarbeidet med Senter for Menneskerettigheter i forbindelse med senterets årlige rapportering om menneskerettighetssituasjonen i Norge, og Ombudet har vært aktivt inne i forbindelse med senterets utarbeidelse av informasjonsmateriell til kommunene om Barnekonvensjonen.

Det har vært avholdt flere konferanser og møter der Barneombudet har hatt innspill i forbindelse med muligheter og begrensninger knyttet til barn og unges talsperson, slik dette er hjemlet i Plan- og bygningsloven. Funksjonen kan være sårbar, og lovgrunnlaget for talspersonen bør derfor styrkes. Barneombudet vil fortsette å arbeide med dette i 2005.

Arbeidet knyttet til rapporteringen til FNs barnekomité har stått sentralt i Barneombudets arbeid gjennom året. På bakgrunn av prosjektet Livet Under 18, som ble initiert av Barneombudet i samarbeid med Forum for Barnekonvensjonen, ble det videreutviklet undervisningsmaterieill til bruk i grunnskolen. Dette utviklingsarbeidet ble støttet av Utdanningsdirektoratet og tar sikte på å engasjere elever rundt temaer som rettigheter, Barnekonvensjonen og medvirkning. Ved årets slutt forelå det materieill til bruk på ulike trinn i grunnskolen. Arbeidet vil fortsette i 2005.

Ny teknologi

Barneombudet har deltatt i referansegrupper og en rekke andre faglige sammenhenger der temaet har vært barn og ungdoms bruk av ny teknologi. Det har vært et tett samarbeid mellom Ombudet og det store forskningsprosjektet "Digital Barndom" i regi av SINTEF. I tillegg har Barneombudet samarbeidet tett med SAFT-prosjektet som står for Safety, Awareness, Facts and Tools, et europeisk prosjekt initiert og ledet fra Norge. Prosjektet har som mål å øke oppmerksomheten rundt trygg bruk av Internett for barn og unge. Fokus for Barneombudets arbeid er på be-skyttelsesaspektet satt opp mot pedagogiske og sosiale muligheter som utviklingen innen IT gir. Mye oppmerksomhet har blitt viet industrien selv, der Barneombudet har tatt til orde for frivillige initiativ som kan trygge barn og unge. Filtrene mot barnepornografi som nå blir tatt i bruk av de største Internettleverandørene i samarbeid med KRIPOS, er et godt eksempel på bransjens samfunnsansvar og et resultat av bl.a. Barneombudets initiativ. Ombudets ansvar i forhold til Film- og videogramloven er blitt videreført i 2004. Området blir vurdert og overvåket kontinuerlig.

Barn og Beskyttelse

Prosjektet Barn og beskyttelse ble slutført i 2004. Rapporten blir tilgjengelig i 2005. Her har Barneombudet, med støtte fra bl.a. Nordisk Ministerråd, gått inn i problematikken rundt foreldres rett til samvær med barn og hvordan barn kan beskyttes mot overgrep i samværs-

situasjonene. Det har også vært et samarbeid med Menneskerettssenteret rundt menneskerettsdimensjonen på barns rettigheter ved overgrep og mishandling i familien. Dette arbeidet videreføres i 2005.

I samarbeid med politidirektoratet har Barneombudet også sett på mulighetene for bedre registrering og sikring av barn i politisaker der barn er involvert.

Fokus har også vært rettet mot hvordan tilliten til barnevernet kan styrkes og hvordan man kan bidra til å øke tjenestens legitimitet i befolkningen.

Barn som reiser alene

Prosjektet "Barn som reiser alene" ble avsluttet i 2004. På bakgrunn av spørreskjemaundersøkelse og i samarbeid med eksterne fagfolk ble det utarbeidet en veiledningsbrosjyre til foreldre i forbindelse med problemene knyttet til barn som reiser alene mellom foreldre. Brosjyren er gjort tilgjengelig på Internett, og de ulike reiseoperatørene er gjort kjent med den.

Samiske barn og unge

Barneombudet etablerte i 2004 en god kontakt med Sametinget og innledet en dialog om opplærings situasjonen for samiske barn og unge. Ivaretagelse av samiske barns språk og kultur vil bli et sentralt tema for det videre arbeidet.

Manifest mot mobbing

Gjennom Barneombudets nettsider har det kontinuerlig foregått en kartlegging av det lokale arbeidet knyttet til Manifest mot mobbing. Som en del av Ombudets manifestforpliktelser lå det at kontoret skulle oppfordre landets elevråd til å melde inn status for arbeidet mot mobbing lokalt. Dette prosjektet har vi gitt navnet "Det store Oppdraget". Positive og negative erfaringer fra elevrådene er blitt publisert på Ombudets nettsider. De fylkesvise stafettene der lokale myndigheter forplikter seg med hensyn til arbeidet mot mobbing, er blitt høyt prioritert.

Det har vært et mål for dette arbeidet å bidra til at elevrådene gis funksjoner som er meningsfulle og viktige for elevene. Elevrådene skal ikke bare ha en symbolfunksjon, men være et reelt medvirkningsforum. Et viktig redskap for å styrke elevrådene er InternettParlamentet. (Se under)

Blant annet gjennom samarbeidet med partene i Manifest mot Mobbing, har ressurser blitt styrt inn mot kontakt med skoler og opplæringsmiljøene der Barneombudets perspektiv har vært på ledelse. Et hovedelement for å nå målene i arbeidet for et bedre arbeidsmiljø for elevene er klar og tydelig ledelse. Dette har Barneombudet formidlet i møter og øvrig kontakt med kommuner, skoler og organisasjoner gjennom året.

Barneombudet har også hatt en aktiv rolle i prosjektet SUM= Sammen! Uten mobbing. Prosjektet er initiert av Utdannings- og forskningsdepartementet og inviterer ungdomsskoleelever fra hele landet til kulturmobilisering mot mobbing.

Opplæringslovens kapittel 9a

Elevenes arbeidsmiljølov, Opplæringslovens kap. 9a, har stått sentralt for Barneombudets arbeid i 2004. Nasjonalt og internasjonalt er denne loven et gjennombrudd for elevenes individuelle rettigheter i skolen. Selv i forhold til skoleeier og tilsynsmyndigheter, er det et stort behov for informasjon og utvikling av gode rutiner før vi kan si at elevenes rettssikkerhet

er forsvarlig ivaretatt. I samarbeid med Barneombudet utførte Fylkesmannen i Oslo og Akershus et tilsyn som viste nedslående resultater i forhold til skolenes praktisering av loven. I samarbeid med Fylkesmannen er det utarbeidet en veiledningsbrosjyre om Kapittel 9a i Opplæringsloven der det gis konkrete og praktiske råd om hvordan man skal gå fram ved klager og anke på vedtak. Denne brosjyren er gitt ut av Utdanningsdirektoratet og distribuert over hele landet.

Brosjyren er også tilgjengelig på Barneombudets nettsider. I alle møter med beslutningstagere, skoler og elevråd gir Ombudet informasjon om lovreformen.

Det har vært utstrakt kontakt med Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda i forbindelse med barneperspektivet i utlendingssaker. Omsorgen og behandlingen av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger har vært et sentralt tema i denne kontakten.

Internett Parlamentet (IP)

Barneombudets InternettParlament, som nå omfatter 70 skoler over hele landet, er en del av Barneombudets arbeid for å styrke elevrådene, i tillegg til å fungere som rådgivende for Barneombudet. To landsdekkende avstemningsrunder ble gjennomført, og tema for første runde var ”Barn, ungdom og medier”, der synet på fritid og TV-bruk ble kartlagt. Den andre avstemningen gikk på problematikken ”Voksne som mobber barn”. Dette hadde som bakgrunn meldinger om barn og unge som blir utsatt for mobbing og krenkende atferd fra bl.a. lærere og andre voksne i skolemiljøet. I denne saken samarbeidet Barneombudet med Foreldreutvalget for Grunnskolen.

Barneombudets nettsider

Det har vært en formidabel økning i bruken av Barneombudets nettsider. Statistikken viser at Barneombudets sider om vanlige spørsmål og svar (FAQ) blir flittig benyttet. Dette virker å være et nyttig redskap også for barn og unge. Med støtte fra Statskonsult har Ombudet utviklet et nytt nettsted, www.faktisk.no, der man ønsker å formidle forskning og fakta om barn og unge. En stor del av økningen i antall besøk på Barneombudets nettsider kan tilskrives disse sidene, som er blitt meget populære.

Barn, helse og skolemat

Et større prosjekt ble initiert av Barneombudet i forbindelse med tiltredelse av nytt Ombud. Her har fokus vært på overvekt og fedme som et økende helseproblem for barn og unge. En vesentlig grunn til denne økningen ligger i galt kosthold og liten fysisk aktivitet.

Barneombudet har grepet fatt i denne problematikken og har satt ned en ekspertgruppe som skal komme med innspill til en skolemåltidreform. Det er sendt en anmodning til Utdanningsdepartementet om en utredning og en kost-/nytteanalyse av forslaget om et skolemåltid for alle elever.

Adopsjon

Barneombudet ble sommeren 2004 engasjert i en noe høylydt mediedebatt om lesbiske og homofiles rett til adopsjon. Saken ble preget av sommerens nyhetstyrke og fikk større proporsjoner enn det Ombudet egentlig ønsket. Kommentarene fra Barneombudet, som for øvrig ikke var av ny dato, ble av enkelte oppfattet som diskriminering av lesbiske og homofile. Barneombudet har tidligere gått inn for stebarnsadopsjon, dvs at en lesbisk eller homofile partner under visse forutsetninger skal kunne adoptere den andre parts barn. Dette ut fra prinsippet om å trygge barnet juridisk og ut fra kunnskapen om at det gode foreldreskap ikke er reservert heterofile par. Det har derfor ikke ligget noen diskriminerende holdning bak Barneombudets syn, men Ombudet har forsøkt å se på saken ut fra et rent barneperspektiv. Av denne grunn ga også Barneombudet klart uttrykk for at utenlandsadopsjon til homofile par bør

utredes nærmere før det åpnes for en likebehandling av homofile og heterofile par på dette området.

Barn og kriser

I forbindelse med flomkatastrofen i Asia i desember 2004, åpenbarte det seg et stort behov for en beredskap i forhold til informasjon til barn, unge, foreldre og fagfolk. Gjennom godt samarbeid med Senter for krisepsykologi i Bergen, ble det umiddelbart etter at katastrofen ble kjent gjort tilgjengelig informasjon og veiledningsmateriell med tanke på krise- og sorgbehandling. Dette stoffet ble fordelt til helsepersonell over hele landet via Internett og i samarbeid med ulike fagmiljøer. Barneombudet var også aktivt ute med informasjon, veiledning og mediekritikk i forbindelse med gisseldramaet i Beslan tidlig i 2004. I den forbindelse ble det gjennomført et møte med kringkastningssjef Bernander om prinsippene bak NRKs nyhetssendinger og kanalens ansvar i forbindelse med nyhetsformidling av dramatiske begivenheter til unge seere.

Kontantstøttedebatten

I forbindelse med tiltredelse av nytt barneombud ble saken om kontantstøtten satt på agendaen. Som viktig politisk tema skapte selvsagt denne saken en god del medieoppmerksomhet, og det ble en debatt om Barneombudet som partipolitisk aktør versus Barneombudet som barnepolitisk aktør. Dette er en viktig diskusjon som selvsagt stiller Ombudet overfor stadige utfordringer. Skal institusjonen være en pådriver for barns rettigheter, vil selvsagt alltid brennbare politiske tema berøres og kommenteres. Slik var det også i denne saken, men Ombudet presiserte hele tiden at dette var et utspill der man ønsket å sette søkelyset på hensiktsmessigheten og treffsikkerheten til en slik sentral familiereform som kontantstøtten er. Ikke minst er det viktig å vurdere denne reformen på bakgrunn av den forskningen som nå begynner å bli tilgjengelig. Dette tema ble på ingen måte avsluttet i 2004.

Internasjonalt samarbeid:

Også i 2004 hadde Barneombudet høy aktivitet i forhold til å informere kontakter fra utlandet om barneombudsordningen. De sterke tilrådingene fra FNs komité for barnets rettigheter i Genève om å etablere Barneombud i de land som har ratifisert Barnekonvensjonen, har ført til stor interesse for ordningen i Norge. Den norske loven er blitt brukt som inspirasjon for en rekke land som har etablert Ombud, og Barneombudets frie stilling og selvstendige mandat er blitt en modell for det internasjonale samfunn.

Kontoret har ikke hatt kapasitet til å motta alle som har henvendt seg til oss med ønske om besøk, men det ble gjennomført møter med informasjon og utveksling av erfaringer med delegasjoner fra bl.a. Danmark, Afghanistan, Iran, Zambia, Nepal, Bangladesh, India, Albania og Slovenia.

Det er Barneombudets klare formening at slike møter har stor verdi i forhold til å kunne bidra med tanker og innspill som kan trygge barns rettsikkerhet i ulike deler av verden.

ENOC

Det Europeiske Nettverk av Barneombud, som ble etablert etter et norsk initiativ i 1997, omfatter nå totalt 24 Ombud. Nettverkets 8. møte ble gjennomført i Cardiff, Wales i oktober 2004. Sentrale temaer som ombudenes deltagelse i rapportering til FN, ungdom og den kriminelle lavalder, FNs studie om vold mot barn samt barn og unges arbeidsmiljø i skolen, ble tatt opp.

I forhold til det siste punktet vakte Norges arbeid med opplæringslovens kapittel 9a stor oppmerksomhet. En lov som sikrer barn og unge et godt arbeidsmiljø, både psykososialt og

fysisk, ble sette på som et viktig gjennombrudd for rettssikkerheten til denne gruppen av befolkningen.

I 2004 ble det også nedlagt betydelig arbeid for å avklare sekretariatsfunksjonen for ENOC. Hittil har denne funksjonen vært ivaretatt av UNICEF i Genève, som et bidrag til det nye nettverket, men denne løsningen er ikke permanent. Det er gitt et tilbud fra Europarådet om å stille kontorlokaler og infrastruktur til disposisjon, men det arbeides fremdeles blant medlemslandene med å finne midler til å lønne ansatte i et sekretariat. Her vurderes det en medlemskontingent fra hver institusjon, i tillegg til at man vil anmode de ulike regjeringer om å bidra til dette viktige internasjonale arbeidet.

Barneombudet har inntil videre påtatt seg ansvar for å drifte ENOCs nettside som inneholder landinformasjon og opplysninger om de enkelte Barneombudskontorene.

Adressen er www.ombudsnet.org